

Obsah

Summary	11
Předmluva k prvnímu vydání	13
Předmluva k druhému vydání	15
Úvod k prvnímu vydání	17
Úvodní komentář k druhému, rozšířenému a podstatně přepracovanému vydání	21
1 Koktavost – narušená komunikační schopnost	25
1.1 Základní vymezení	25
1.1.1 Nejčastější definice	27
1.2 Výskyt	29
1.3 Historický exkurz	32
2 Koktavost – fluence a dysfluence mluveného projevu	36
2.1 Východiska hodnocení	39
2.1.1 Lingvistické východisko hodnocení	39
2.1.1.1 <i>Dysfluence/zakoktání jako suprasegmentální jev</i>	39
2.1.1.2 <i>Dysfluence/zakoktání v kontextu jazykových rovin</i>	43
2.1.2 Psychologické východisko hodnocení	45
2.1.3 Medicínské východisko hodnocení	48
2.1.4 Logopedické východisko hodnocení	49
2.2 Druhy dysfluence	52

3 Etiopatogeneze	54
3.1 Etiologie	55
3.1.1 Dědičnost	56
3.1.2 Sociální prostředí	58
3.1.3 Psychické procesy	60
3.1.4 Orgánové odchylky	63
3.1.5 Jiné druhy NKS	69
3.1.6 Další příčiny	70
3.1.7 Modelový přístup	72
3.2 Patogeneze	74
3.2.1 Rizikové faktory	76
3.2.2 Vývojové dysfluence	78
3.2.3 Geneze koktavosti	82
 4 Syndromologie	90
4.1 Psychická tenze	92
4.2 Nadměrná námaha	98
4.3 Dysfluence	101
 5 Diagnostika	106
5.1 Pravidla integrativní diagnostiky	109
5.2 Specifické anamnestické údaje	114
5.3 Možnosti diagnostikování psychické tenze	116
5.4 Možnosti diagnostikování nadměrné námahy	122
5.5 Možnosti diagnostikování dysfluence	126
5.5.1 Kvantitativní hodnocení	126
Možnosti kvantifikace při diagnostice dysfluencí	129
5.5.2 Kvalitativní hodnocení	133
5.6 Balbutiogram: měřítko integrující kvantitativní a kvalitativní hodnocení	135
5.7 Diferenciální diagnostika	140
5.7.1 Extrafenoménová diferenciální diagnostika	142
5.7.2 Intrafenoménová diferenciální diagnostika	152

---

6 Terapie	155
6.1 Terapeutické cíle, metody a principy – trendy v terapii koktavosti	156
6.1.1 Limity terapeutických cílů	156
6.1.2 Limity terapeutických metod	160
6.1.3 Základní principy terapie koktavosti	166
6.1.4 Trendy v terapii koktavosti	168
6.2 Terapeutické přístupy a těžiště: tvarování plynulosti, modifikace koktání	171
6.3 Terapeutické techniky	173
6.3.1 Modifikace řečového vzorce	174
6.3.2 Sugescce, psychoterapeutické přístupy	175
6.3.3 Relaxace	176
6.3.4 Cvičná terapie	176
6.3.5 Iowské koncepce	177
6.3.6 Farmakoterapie	181
6.3.7 Behaviorální techniky	183
6.3.8 Techniky založené na sluchové zpětné vazbě	185
6.3.9 Redukce rychlosti řeči	188
6.3.10 Biofeedback	190
6.3.11 Techniky založené na čtení	190
6.3.12 Jiné řečové vzorce	191
6.4 Terapeutické programy	193
6.4.1 MIDVAS	193
6.4.2 Monterreyský program	194
6.4.3 Hollinský program	195
6.4.4 PROLAM GM	196
6.4.5 Interakční terapie	196
6.4.6 Lidcombský program	198
6.4.7 Antverpský koncept	198
6.4.8 KIDS (Kinder dürfen stottern)	199
6.4.9 Kasselterský terapeutický program pro dospělé (KST)	199
6.4.10 POWERR™ GAME	200
6.4.11 Program prevence a včasné intervence S. R. Gottwaldové	200
6.4.12 Program pravidel plynulosti	201
6.4.13 Komplexní terapie pro balbutiky školního věku	202
6.4.14 Program „plynulost plus“ (Fluency Plus Program)	202

6.5 Integrativní terapie na bázi klinického modelu koktavosti	203
6.5.1 Možnosti terapie psychické tenze	203
6.5.2 Možnosti terapie nadměrné námahy	205
6.5.3 Možnosti terapie dysfluence – fonograforytmická technika	206
6.6 Prognóza	214
6.7 Kritéria úspěšné terapie koktavosti	219
<i>Kritérium cíle</i>	222
<i>Kritérium času</i>	224
<i>Kritérium příznaků</i>	224
<i>Kritérium copingu</i>	225
6.7.1 Kvaziúspěšnost terapie	226
6.8 Recidivy	231
6.9 Prevence	233
 7 Incipientní koktavost	235
7.1 Specifika incipientní koktavosti	237
7.2 Specifika integrativní diagnostiky incipientní koktavosti	238
7.3 Specifika integrativní terapie incipientní koktavosti	241
7.3.1 Psychická tenze	246
7.3.2 Nadměrná námaha	250
7.3.3 Dysfluence	250
 8 Fixovaná koktavost	253
8.1 Specifika fixované koktavosti	255
8.1.1 Fixující faktory	256
8.2 Specifika integrativní diagnostiky fixované koktavosti	262
8.3 Specifika integrativní terapie fixované koktavosti	268
<i>Cíle terapie</i>	269
<i>Principy</i>	270
<i>Mediace a mapování</i>	272
8.3.1 Psychická tenze	277
8.3.2 Nadměrná námaha	278
8.3.3 Dysfluence	279

---

9 Chronická koktavost	281
9.1 Specifika chronické koktavosti	284
9.2 Specifika integrativní diagnostiky chronické koktavosti	288
9.3 Specifika integrativní terapie chronické koktavosti	291
9.3.1 Psychická tenze	295
9.3.2 Nadměrná námaha	300
9.3.3 Dysfluence	300
 Závěr	305
Literatura	308
Rejstřík	322